

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА 2013 РІК**

Статистичний збірник

Чернівці
2014

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації

За редакцією **Т.Г.Сарчинської**
Відповідальна за випуск **О.Р.Шемуня**

У статистичному збірнику “Доходи та витрати населення Чернівецької області за 2013 рік” вміщено дані щодо доходів та витрат населення області, порівняно їх з попередніми роками. Висвітлено показники щодо заробітної плати працівників, структури сукупних ресурсів та витрат домогосподарств (за матеріалами вибіркового обстеження умов життя домогосподарств), споживання продуктів харчування та послуг населенням, середніх цін на продовольчі товари в торговій мережі, індексів споживчих цін на основні групи товарів та послуг. Крім того, у збірнику вміщені дані щодо фактичного кінцевого споживання в розрізі джерел фінансування та валового нагромадження основного капіталу домашніх господарств. При підготовці збірника використана інформація, надана Головним управлінням Пенсійного фонду у Чернівецькій області та департаментом соціального захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації. Розрахований на широке коло користувачів.

**Головне управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-а
- телефони: (0372) 55-09-42
- факс: (0372) 58-19-33
- електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

**Розповсюдження статистичних видань
Головного управління статистики у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-а, кімн. 203
- телефон: (0372) 4-12-16

Вих. № 02.01-24/328
від 30.07.14

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник “Доходи та витрати населення Чернівецької області за 2013 рік” містить результати розрахунків доходів та витрат населення.

Розрахунок доходів та витрат населення базується на міжнародних стандартах Системи національних рахунків, а також Європейської системи національних і регіональних розрахунків стосовно визначення доходів та витрат для складання рахунків сектору домашніх господарств, з урахуванням особливостей економіки України та специфіки її первинного обліку та звітності.

У збірнику вміщено інформацію щодо структури та динаміки основних показників доходів та витрат населення, наявних та реальних наявних доходів за 2005–2013 роки, а також щодо фактичного індивідуального кінцевого споживання в розрізі джерел фінансування за 2005–2012 роки.

В окремі розділи виділені основні показники доходів та витрат населення за 2005–2013 роки, фактичного кінцевого споживання, фактичного індивідуального кінцевого споживання за джерелами фінансування, колективного кінцевого споживання регіонів України та областей Карпатського економічного району за 2005–2012 роки та валового нагромадження основного капіталу домашніх господарств регіонів України за 2006–2012 роки.

Показники доходів та витрат населення за 2013 рік є попередніми і будуть уточнені у наступних виданнях.

Наведено методологічні пояснення та предметно-алфавітний покажчик.

Управління координації статистичної діяльності, взаємодії з користувачами і респондентами та забезпечення доступу до публічної інформації

СКОРОЧЕННЯ

в.п. – відсотковий пункт
г – грам
грн. – гривня
л – літр
кг – кілограм
млн. – мільйон
р. – рік
шт. – штук

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Крапки (...) – відомості відсутні
Нуль (0,0) – явища відбувалися, але у вимірах менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (×) – заповнення рубрики за характером побудови таблиці немає сенсу

ЗМІСТ

	Стор.
ПЕРЕДМОВА	3
СКОРОЧЕННЯ	3
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ	3
1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2013 РІК	7
2. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2005–2013 РОКИ .	9
2.1. Доходи та витрати населення	9
2.2. Доходи населення	11
2.3. Структура доходів населення за 2005 та 2013 роки	11
2.4. Структура доходів населення	12
2.5. Зміна обсягів доходів населення	12
2.6. Зміна обсягів наявного і реального наявного доходу та індекси споживчих цін	13
2.7. Середньомісячні наявні доходи населення	14
2.8. Реальні зміни середньомісячних наявних доходів населення	15
2.9. Структура сукупних ресурсів домогосподарств	16
2.10. Індекси споживчих цін на основні групи товарів та послуг за 2006–2013 роки	18
2.11. Середні ціни на продовольчі товари в торговій мережі (крім міських ринків) за 2005–2011 роки	21
2.12. Середні ціни на продовольчі товари в торговій мережі (крім міських ринків) за 2012 та 2013 роки	22
2.13. Товарний еквівалент середньомісячного наявного доходу в розрахунку на одну особу	23
2.14. Динаміка товарного еквівалента середньомісячного наявного доходу в розрахунку на одну особу за 2009–2013 роки	24
2.15. Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників за видами економічної діяльності за 2010–2013 роки	25
2.16. Зміна середньомісячної номінальної заробітної плати працівників за видами економічної діяльності за 2011–2013 роки	26
2.17. Рівень середньомісячної номінальної заробітної плати працівників за видами економічної діяльності за 2010–2013 роки	27
2.18. Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників по містах та районах за 2010–2013 роки	28
2.19. Рівень середньомісячної номінальної заробітної плати працівників по містах та районах за 2010–2013 роки	28
2.20. Середньомісячна номінальна та реальна заробітна плата працівників за 2010–2013 роки	29
2.21. Товарний еквівалент середньомісячної номінальної заробітної плати працівників за 2010–2013 роки	29
2.22. Надання цільової грошової допомоги непрацездатним громадянам з мінімальними доходами у 2013 році	30

	Стор.
2.23. Надання грошової та натуральної допомоги, які перебували у складних життєвих обставинах у 2013 році	30
2.24. Надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям у 2013 році	31
2.25. Середній розмір місячної пенсії	32
2.26. Товарний еквівалент середнього розміру призначеної місячної пенсії пенсіонерам, які перебувають на обліку в органах Пенсійного фонду	34
2.27. Витрати та заощадження населення	35
2.28. Зміна обсягів витрат та заощаджень населення	36
2.29. Зміна обсягів витрат населення	37
2.30. Структура витрат та заощаджень населення	38
2.31. Структура витрат населення за 2013 рік	38
2.32. Структура сукупних витрат домогосподарств	39
2.33. Структура грошових витрат домогосподарств	40
2.34. Споживання основних продуктів харчування населення	42
2.35. Обсяги послуг, реалізованих населенню, по містах та районах за 2013 рік	43
2.36. Оплата населенням житлово-комунальних послуг по містах та районах	44
2.37. Рівень оплати населенням житлово-комунальних послуг по містах та районах	45
2.38. Заборгованість населення з платежів за житлово-комунальні платежі по містах та районах	46
3. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ЗА 2005– 2012 РОКИ	47
3.1. Фактичне кінцеве споживання	47
3.2. Структура фактичного кінцевого споживання	48
3.3. Структура фактичного індивідуального кінцевого споживання за джерелами фінансування	49
4. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ПО УКРАЇНІ ТА ОБЛАСТЯХ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ЗА 2011–2013 РОКИ	50
4.1. Зміна обсягів доходів населення по Україні та областях Карпатського економічного району	50
4.2. Структура доходів населення по Україні та областях Карпатського економічного району	51
4.3. Зміна обсягів витрат та заощаджень населення по Україні та областях Карпатського економічного району	52
4.4. Структура витрат та заощаджень населення по Україні та областях Карпатського економічного району	53

5. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ПО УКРАЇНІ ТА ОБЛАСТЯХ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ЗА 2010–2012 РОКИ	54
5.1. Структура фактичного кінцевого споживання по Україні та областях Карпатського економічного району	54
5.2. Структура фактичного індивідуального кінцевого споживання за джерелами фінансування по Україні та областях Карпатського економічного району	56
6. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2013 РОКИ	57
6.1. Доходи населення за регіонами України	57
6.2. Зміна обсягів доходів населення за регіонами України	63
6.3. Зміна обсягів наявного доходу за регіонами України	67
6.4. Зміна обсягів наявного доходу в розрахунку на одну особу за регіонами України	68
6.5. Структура доходів населення за регіонами України	69
6.6. Витрати населення за регіонами України	70
6.7. Зміна обсягів витрат населення за регіонами України	74
6.8. Структура витрат населення за регіонами України	75
7. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2012 РОКИ	76
7.1. Фактичне кінцеве споживання за регіонами України	76
7.2. Фактичне індивідуальне кінцеве споживання за джерелами фінансування за регіонами України.....	78
7.3. Колективне кінцеве споживання за регіонами України	84
7.4. Валове нагромадження основного капіталу домашніх господарств за регіонами України	85
7.5. Структура фактичного кінцевого споживання за регіонами України.....	86
7.6. Структура фактичного індивідуального кінцевого споживання за джерелами фінансування за регіонами України	87
7.7. Структура колективного кінцевого споживання за регіонами України	91
7.8. Структура валового нагромадження основного капіталу домашніх господарств за регіонами України	92
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	93
ПРЕДМЕТНО-АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК	99

1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2013 РІК

Номінальні доходи населення Чернівецької області у 2013 році (за попередніми даними) склали 21323 млн.грн. і зросли в порівнянні з 2012 роком на 1,8% (у 2012 році – на 12,0%). У середньому по Україні номінальні доходи населення збільшились на 5,3% (у 2012 році – на 14,5%). По цьому показнику Чернівецька область серед регіонів України займала 26 місце (у 2012 році – 27 місце).

Наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг, склав 17013 млн.грн. і зріс у порівнянні з 2012 роком на 4,7% (у 2012 році – на 12,2%), по Україні – на 5,0% (на 14,6%).

Реальний наявний дохід, визначений за виключенням впливу цін, зріс порівняно з 2012 роком на 5,9% (у 2012 році – на 13,0%). Середній показник реального наявного доходу населення в цілому по Україні зріс на 5,3% (у 2012 році – на 13,9%). Чернівецька область по цьому показнику серед регіонів України займала 11 місце (у 2012 році – 13–14 місце).

Наявний дохід у розрахунку на одну особу у 2013 році становив 18740,9 грн., що на 4,5% більше, ніж у 2012 році. Середньомісячний наявний дохід у розрахунку на одну особу в області у 2013 році склав 1561,7 грн. (на 52,7 грн. більше, ніж у 2012 році) і був на 32,8% (у 2012 році – на 37,8%) більший від прожиткового мінімуму, який був встановлений в Україні в грудні 2013 року в розмірі 1176 грн.

Проте, у 2013 році середньомісячний наявний дохід у розрахунку на одну особу по області складав 71,6% до середнього рівня по Україні (у 2012 році – 71,8%). Серед регіонів України та областей Карпатського економічного району по цьому показнику Чернівецька область займала, як і у 2012 році, передостаннє місце.

Основним джерелом доходів населення області продовжували залишатись **соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти**. Загальна сума цієї статті доходів у 2013 році становила 9658 млн.грн. і зменшилася порівняно з 2012 роком на 1,8%. Хоча питома вага її в структурі доходів населення зменшилася проти 2012 року на 1,5 в.п. однак ще була значною і складала 45,3%, що свідчить про вагоме економічне навантаження на працююче населення та нівелювання ролі заробітної плати як джерела доходів.

У 2013 році в розрахунку на одну особу було надано соціальних допомог та отримано інших поточних трансфертів на 886,6 грн. або на 15,9% менше від середнього рівня по Україні. Серед областей Карпатського економічного району Чернівецька область за цим показником займала 4 місце (у 2012 році – 3 місце).

У структурі доходів населення області, як і в інших областях Карпатського економічного району, на відміну від України в цілому, заробітна плата не була провідним джерелом.

Її номінальний обсяг у 2013 році склав 6347 млн.грн. Темп зростання заробітної плати у 2013 році (склав 104,2%) був на 2,4 в.п. вищим, ніж

номінальних доходів (у 2012 році – на 0,3 в.п. нижчим). У цілому по Україні заробітна плата зросла у 2013 році проти 2012 року на 4,0%. За темпами зростання заробітної плати Чернівецька область займала 11 місце серед інших регіонів України. Питома вага цієї статті в структурі доходів населення склала 29,8% (в цілому по Україні – 41,4%) або на 0,8 в.п. більше, ніж у 2012 році. За питомою вагою заробітної плати у доходах населення Чернівецька область серед регіонів України займала 26 місце.

Третім за значенням джерелом доходів населення був **прибуток та змішаний дохід**, одержаний у результаті процесу виробництва чи підприємницької діяльності фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності. Загальна сума цієї статті доходів населення у 2013 році склала 4580 млн.грн. і зросла на 6,4% порівняно з 2012 роком. При цьому темп її зростання був на 4,6 в.п. нижчим, ніж у 2012 році та на 1,5 в.п. – ніж у цілому по Україні. За цим показником Чернівецька область займала 17 місце серед регіонів України. Питома вага прибутку та змішаного доходу фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності в загальному обсязі доходів населення зросла проти 2012 року на 0,9 в.п. і складала 21,5%.

Доходи від власності (одержані) склали 738 млн.грн. і зменшилися проти 2012 року на 1,1%, питома вага цієї статті доходів у сукупних доходах населення була найменшою – 3,4% і на 0,2 в.п. меншою, ніж у 2012 році.

Зростання доходів населення вплинуло на збільшення витрат та заощаджень. Важливим для аналізу рівня доходів є оцінка їх витрачання.

У 2013 році **витрати населення** області склали 19844 млн.грн. і зросли порівняно з 2012 роком на 2,8%. Серед складових статей витрат переважали **витрати на придбання товарів та послуг** (18896 млн.грн., що склало 95,2% від загальної суми сукупних витрат проти 95,9% у 2012 році).

Середньомісячні витрати на придбання товарів та послуг у розрахунку на одну особу в області склали 1734,6 грн. або 75,3% (у 2012 році – 78,0%) до середнього рівня по Україні.

Сума поточних податків на доходи та майно, інших сплачених поточних трансфертів склала 677 млн.грн. і зросла порівняно з 2012 роком на 10,8%. Питома вага цієї статті витрат збільшилася проти 2012 року на 0,3 в.п. і склала 3,2%.

Доходи від власності (сплачені) склали 271 млн.грн. і зросли проти 2012 року у 1,6 раза, питома вага цієї статті витрат у сукупних витратах та заощадженнях населення зросла проти 2012 року на 0,5 в.п. і склала у 2013 році 1,3%.

Нагромадження нефінансових активів склало 935 млн.грн. і зросло порівняно з 2012 роком у 2,6 раза. Питома вага цієї статті заощаджень у сукупних витратах та заощадженнях населення зросла проти 2012 року на 2,7 в.п. і склала 4,4%.

У 2013 році спостерігався приріст **фінансових активів** на 544 млн.грн. і зменшився порівняно з 2012 роком у 2,5 раза, питома вага цієї статті заощаджень у сукупних витратах та заощадженнях населення зменшилася проти 2012 року на 4,0 в.п. і склала 2,5%.

2. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2005–2013 РОКИ

2.1. Доходи та витрати населення

	2005	2006	2007	2008	2009
Доходи населення					
усього, млн.грн.	5776	7010	9178	12214	12619
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Наявний дохід населення					
усього, млн.грн.	4620	5514	7006	8856	9054
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4
у розрахунку на одну особу, грн.	5078,0	6078,0	7738,0	9793,2	10013,3
у відсотках до середнього рівня по Україні	80,2	78,2	76,4	71,4	69,7
Витрати населення					
усього, млн.грн.	5187	6396	8465	11870	12183
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
у розрахунку на одну особу, грн.	5701,3	7050,3	9349,5	13126,2	13473,8
у відсотках до середнього рівня по Україні	80,0	77,1	75,6	76,5	76,2
Зміна обсягу, відсотків до попереднього року					
доходів населення	139,3	121,4	130,9	133,1	103,3
наявного доходу населення	140,3	119,4	127,1	126,4	102,2
у розрахунку на одну особу	140,7	119,7	127,3	126,6	102,2
реального наявного доходу	124,8	108,7	114,1	102,3	90,8
витрат населення	136,5	123,3	132,3	140,2	102,6
у розрахунку на одну особу	136,9	123,7	132,6	140,4	102,6

ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2013 РІК

Продовження табл. 2.1

	2010	2011	2012	2013
Доходи населення				
усього, млн.грн.	16114	18682	21012	21323
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,4	1.4
Наявний дохід населення				
усього, млн.грн.	12211	14470	16409	17013
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,4	1,5	1,4	1.4
у розрахунку на одну особу, грн.	13503,3	15992,5	18107,5	18740.9
у відсотках до середнього рівня по Україні	73,0	73,9	71,8	71.6
Витрати населення				
усього, млн.грн.	14132	17396	19295	19844
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1.4
у розрахунку на одну особу, грн.	15627,6	19226,3	21292,2	21859.4
у відсотках до середнього рівня по Україні	76,3	76,8	74,1	71,2
Зміна обсягу, відсотків до попереднього року				
доходів населення	127,7	115,9	112,0	101,8
наявного доходу населення	134,9	118,5	112,2	104,7
у розрахунку на одну особу	134,9	118,4	112,0	104,5
реального наявного доходу	125,0	111,7	113,0	105,9
витрат населення	116,0	123,1	107,6	102,8
у розрахунку на одну особу	116,0	123,0	110,7	102,7